

نَبضِ اقتصاد

رشد بیش از ۴۰ درصدی صدور جواز تاسیس صنعتی

بررسی آمارهای رسمی وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از صدور ۲۷ هزار و ۹۵۳ فقره جواز تاسیس صنعتی از ابتدای امسال تا پایان آذرماه و رشد ۴۰/۳ درصدی آن در مقایسه با مدت مشابه پارسال است. میزان سرمایه‌گذاری این جوازهای تاسیس ۳۶۴ هزار و ۸۷۸ میلیارد تومان پیش‌بینی شده که رشد ۵۰ درصدی نشان می‌دهد.

اشتغال ۶۲۷ هزار و ۵۴۸ نفری از صدور مجوزهای یاد شده پیش‌بینی می‌شود که رشد ۳۷/۸ درصدی در هم‌سنجی با پارسال نشان می‌دهد.

در این مدت ۵۰۸۳ فقره پروانه بهره‌برداری صنعتی صادر شد که در هم‌سنجی با پارسال رشد ۸/۳ درصدی داشته است. این پروانه‌ها با سرمایه‌گذاری ۱۴۸ هزار و ۱۲۴ میلیارد تومان صادر شده که حاکی از افزایش ۲۸۲/۲درصدی در مقایسه با ۹ ماهه پارسال است. رشد سرمایه‌گذاری در ۹ ماهه امسال به دلیل صدور پروانه‌های بهره‌برداری شرکت پالایش گاز بیدبلند خلیج‌فارس با سرمایه‌گذاری بیش از ۵۵/۸ هزار میلیارد تومان، شرکت کود شیمیایی اوره لردگان با سرمایه‌گذاری بیش از ۱۴/۸ هزار میلیارد تومان و مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب با سرمایه‌گذاری بیش از ۱۳/۶ هزار میلیارد تومان است. اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری صادره در این مدت ۹۷ هزار و ۱۲ نفر پیش‌بینی شده که حاکی از رشد ۲۸/۶ درصدی در هم‌سنجی با پارسال است. / ایرنا

کمبود تخم‌مرغ نداریم نشتی داریم

ناصر نبی‌پور، با بیان این‌که وزارت جهاد و وزارت صمت برنامه‌ای برای ساماندهی بازار تخم‌مرغ ندارند، گفت: هیچ کمبودی در تولید تخم‌مرغ نداریم و آن چیزی که بازار تخم‌مرغ در حال حاضر دچار آن شده است دلال بازی و بی‌برنامگی است.

وی ادامه داد: براساس اعلام میداین روزانه ۴۰ تن تخم‌مرغ نیاز است، اما ما روزی بیش از ۱۰۰ تن تخم‌مرغ در میداین توزیع می‌کنیم و به نظر می‌رسد همه این ۱۰۰ تن تخم‌مرغ با قیمت مصوب به دست مصرف‌کنندگان نمی‌رسد و سر از بازار آزاد در می‌آورند.

رئیس هیات‌مدیره اتحادیه مرغ تخمگذار استان تهران با اشاره به این‌که در توزیع تخم‌مرغ نشتی وجود دارد، گفت: این آمادگی را داریم برای جلوگیری از نشت تخم‌مرغ‌های تنظیم بازاری به بازار آزاد، روی تخم‌مرغ‌های توزیع شده با نرخ مصوب دولتی عبارت تنظیم بازاری درج کنیم. با این اقدام قطعا این تخم‌مرغ‌ها سر از بازار آزاد در نخواهند آورد.

وی همچنین به تخم‌مرغ‌های شناسنامه‌دار نی‌پور در ادامه گفت: قطعا بارچ عبارت‌تنظیم بازاری جلوی نشت این تخم‌مرغ‌ها و افزایش قیمت آنها گرفته خواهد شد و اگر فکری به حال این موضوع نشود قیمت تخم‌مرغ کمتر از یک‌ماه آینده بیش از این مقدار خواهد شد.

وی همچنین اعلام کرد که قیمت هر شانه تخم‌مرغ شیرینک پک شده برای مصرف‌کنندگان ۳۵ هزارتومان است. / ایسنا

۲۴۳ میلیون تومان، تپیا صندوقدار ۱۰۹ میلیون و پژو ۴۰۵، ۱۷۵ میلیون تومان ارزش‌گذاری شده است.همچنین، سمند ال ایکس ۱۷۵ میلیون تومان، پژو ۲۰۷دستی ۲۷۵ میلیون و پژو ۲۰۷ اتومات ۳۹۵ میلیون تومان، سراتو ۷۹۰ میلیون تومان و جک اس قایو ۶۶۰ میلیون تومان مورد معامله قرار می‌گیرند. / تسنیم

نرخ ارز کاهش می‌یابد؟

برخی کارشناسان براین باورندکه نرخ ارز سال آینده کاهش خواهد داشت و این موضوع بستگی به تحولات خارجی مانند تحریم و مواردی از این قبیل دارد. اما از زمانی که زمزمه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی شنیده شد این تحلیل قوت گرفت که در صورت حذف ارز ترجیحی نرخ ارز در بازار آزاد افزایش خواهد یافت. این در حالی است که خاندوزی عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی و نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس معتقد است دو نرخ ارز ترجیحی و بازار آزاد ارتباطی با هم ندارند. کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۰تصمیم گرفته نرخ ارز محاسباتی ۴۲۰۰ تومان به ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان برسد و برخی کارشناسان هشداری‌دهند که حذف ارز ترجیحی باعث افزایش قیمت کالای اساسی خواهد شد اما باید توجه داشت نرخ کالاهای اساسی در دو سال گذشته رشد بین ۱۰۰ تا ۳۰۰ درصدی را تجربه کرده و بر این اساس نمایندگان تصمیم گرفتند تا رانت ارز ۴۲۰۰ تومانی را حذف و نرخ محاسباتی را افزایش دهند. هرچند این زمزمه شنیده می‌شود که نرخ ارز واقعی در بازار کاهش داشته باشد که خاندوزی در پاسخ به این پرسش که آیا ممکن است که نرخ ارز سال آینده بر پایه ۱۵ هزار تومان یا نرخ‌های پایین‌تر قرار بگیرد می‌گوید: با توجه به این‌که برخی پژوهشگران مدل‌های اقتصادی را محاسبه کردند نشان می‌دهد نرخ ارز تعادلی در پایان سال جاری عددی بین ۱۴ تا ۱۷ هزار تومان است. البته نرخ ارز تعادلی در همه سال‌ها فاصله مشهودی با نرخ بازار غیر رسمی داشته است. از عوامل روانی تا انتظارات مردم و همچنین سیاست‌های بانک مرکزی روی این نرخ تأثیر می‌گذارد. زمانی که نرخ ارز در بازار هزار تومان بود نرخ تعادلی بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ تومان قرار داشت. بنابراین نرخ تعادلی از این پیام را دارد که اگر اقتصاد بخواهد در مسیر بلندمدت حرکت کند حوالی چنین نرخ‌ی باید قرار داشته باشد. احتمال دارد نرخ ارز در سال ۱۴۰۰ کاهش داشته باشد و مجلس و دولت نیز در مقابل این کاهش نباید مقاومتی از خود نشان دهند.

در ماه‌های پایانی دولت و شروع دولت جدید کمک کند سه دسته عوامل واقعی به همراه عامل انتظاراتی و روانی که قرار است به این دسته در جامعه اضافه شود، کنترل شود. اگر این اتفاق بیفتد نرخ ارز به سطوح قبلی خودش بازمی‌گردد. فراموش نکنیم یک سال پیش نرخ ارز بر پایه حدود ۱۳ هزار تومان بود، در نتیجه برگشت به این ارقام دور از انتظار نیست.

ارز ۴۲۰۰ تومانی رانت زیادی داشت وبر همین اساس برای سال آینده باید حذف شود. نمایندگان معتقدند کالاهای اساسی که با ارز ترجیحی وارد کشور می‌شد با نرخ ارز آزاد به دست مصرف‌کننده می‌رسید، از این رو این رانت باید حذف شود. ضمن این‌که در نظر گرفتن نرخ ارز محاسباتی ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان باز هم حدود ۵۰۰ تومان رانت دارد. نظر شمار داین باره چیست؟

هدف کاهش رانت بوده و از آن مهم‌تر حمایت دولت از مصرف‌کننده نهایی است. اگر جامعه می‌خواست کالای اساسی را با ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافت کند باید با قیمت پایین‌تر در بازار عرضه شود. البته در مورد دارو بنده خیلی موافق نیستم که ارز ترجیحی حذف شود. **دولت و مجلس در جناح سیاسی قرار دارند و اگر حتی تحلیل مجلس این باشد که قصد دارد رانت را از چند وارکننده سلب‌کند و در اختیار مردم بگذارد می‌تواند در بخش اجرا ضعف‌هایی داشته باشد که به هدف مورد نظر نرسد.**

همان نکته‌ای است که پیشتر به آن اشاره کردیم و گفتم به لحاظ روانی ممکن است اتفاقاتی رخ دهد که یک قانون خوب تأثیر بدی داشته باشد. اما یک نکته مهم وجود دارد. محاسباتی که کارشناسان اقتصادی انجام دادند حاکی از آن است که اگر تنها دارو در سید دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی باقی بماند و کالاهای دیگر حذف شوند تنها ۱۹درصد افزایش قیمت خواهد داشت. این تحلیل در بدترین حالت اجراست

اما نکته اینجاست که باید تصمیم‌گیری و انتخاب شود که دولت قصد دارد رانت ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی را بین همه مردم توزیع کند یا به ۱۰ شرکت واردکننده برسد. دو سال است که ارز ۴۲۰۰ تومانی در کشور پرداخت می‌شود اما کالاهای اساسی طی این مدت بیش از ۱۰۰درصد قیمت را تجربه کردند. مشخص است اگر قرار بود این سیاست به هدف برسد نباید قیمت کالاهای اساسی افزایش می‌یافت. **آیا ماه به التفاوت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با نرخ تعادلی ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومانی قرار است به صورت نقدی به مردم برسد یا خیر؟**

اطلاعی دراین زمینه ندارم، اما اعلام شده در بخش معیشت و سلامت هزینه خواهد شد و در بخش مصارف در لایحه بودجه بررسی می‌شود. **✎**

نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت‌وگو با جام‌جم:

حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی خواسته دولت در لایحه بودجه است

✎ در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰، کمیسیون تلفیق تصمیم گرفت ارز ۴۲۰۰ تومانی را حذف کند و نرخ ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان را به عنوان نرخ محاسباتی در نظر گرفت. آن‌طور که کارشناسان اقتصادی در این باره تحلیل می‌کنند فاصله ارز ۴۲۰۰ تومانی با نرخ حذف آزاد باعث افزایش انگیزه‌ها برای سوءاستفاده از این رانت شده است. طبق بررسی‌های صورت گرفته قیمت کالاهای اساسی که با نرخ ارز ترجیحی وارد کشور می‌شد در دو سال گذشته بیش از ۱۰۰درصد رشد قیمت را تجربه کرده است. سیداحسان خاندوزی، نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با حضور در تحریریه جام‌جم گفت‌وگویی با خبرنگار ما داشت که درباره جزئیات ارز ۴۲۰۰ تومانی توضیحاتی ارائه کرد. آن‌طور که خاندوزی گفته حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی به درخواست دولت از مجلس برمی‌گردد و قرار نیست سیاست ارزی کشور تغییری کند، اما برخی جریان‌های سیاسی قصد دارند در این زمینه نظرات انحرافی خود را تلقین کنند. آنچه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی جام‌جم با احسان خاندوزی، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی است.

بودجه ۱۴۰۰ در نظر گرفته‌شده‌است؟

با توجه به این‌که بانک مرکزی و دولت مکلف هستند ارزها را به قیمت کمی پایین‌تر از بازار به فروش برسانند در عمل هیچ رانتی باقی نمی‌ماند و عدد ۱۷۵۰۰تومان فقط ارزش محاسباتی‌روی کاغذ دارد. اگر من به‌عنوان کارشناس اقتصادی عضو کمیسیون تلفیق بودجه بودم حتماً پیشنهاد نرخ ارز محاسباتی بودجه را پایین‌تر از ۱۷ هزار و ۵۰۰تومان می‌دادم اما با توجه به این‌که عضو کمیسیون تلفیق نیستم، اما با رئیس و مؤثرین این کمیسیون گفت‌وگو کردم، آن دیدگاه را بیان می‌کنم. نکته اول این‌که بیشتر تأمین ارز دولت از محل فروش نفت است و اگر دولت پس از تأمین ارز واردات، ارز مازاد در اختیار داشته باشد آن را کمی پایین‌تر از قیمت بازار عرضه می‌کرد. هرچند امسال دولت ارز زیادی در اختیار نداشت و برای تأمین ارز کالاهای اساسی با چالش‌هایی همراه شد اما اگر مانند سال‌های قبل ارز مازاد در اختیار داشت در بازار با قیمت نزدیک به نرخ بازار آزاد عرضه می‌کرد و این‌روال در سال‌های بعد هم متداول است.

در لایحه بودجه ۱۴۰۰ سه بار از کلمه (ETS) نام برده شده است. ای‌تی‌اس به معنای سامانه معاملات الکترونیک بازار ارز است. نرخ آن حوالی بازار آزاد است، بنابراین نرخ ارزی که دولت با آن خرید و فروش و درآمد بودجه واقعی را ترسیم می‌کند، نرخ نزدیک به نرخ بازار آزاد است به‌طوری‌که دولت با عاملیت بانک مرکزی ارزهای نفتی خود را با نرخ کمتر از نرخ بازار آزاد می‌فروشد و این موضوع را اثبات می‌کند که ارز ۴۲۰۰ تومانی نرخ برای اداره کشور نیست بلکه نرخ برای تأمین هشت قلم کالا و دارو به میزان ۸/۵ میلیارد دلار است.

✎ چرا گروه اقتصادی دولت و رئیس‌جمهوری تا این حد بر ابقای ارز ۴۲۰۰ تومانی تأکید دارند؟ بعد از این‌که اقتصاددانان و کارشناسان دو سال در مورد ارز ۴۲۰۰ تومانی صحبت کردند و تأکید داشتند با الگوی فعلی نه‌تنها اهداف مدنظر که حفظ قدرت خرید

خانوار است، محقق نشده بلکه موجب تشکیل یک صف کاذب تقاضا برای بهره‌مندی از رانت ارز ۴۲۰۰ تومانی شده، امسال برای اولین بار دولت آقای روحانی در لایحه بودجه ذیل تبصره یک این مجوز را از مجلس خواسته که ارز ۴۲۰۰ تومانی را حذف و منابع آزادشده را صرف سلامت و معیشت کند. این عبارت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ درج شده است. بالاخره فشارهای کارشناسان مؤثر واقع شد و بنده دولت هم به این نتیجه‌رسیده بود که سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی باید تغییر کند. در جلساتی که با اعضای هیات دولت داریم تقریباً تمام اعضای دولت به مفاسد ارز ۴۲۰۰ تومانی اذعان دارند و خواهان تغییر این سیاست شده بودند. اما به دلیل این‌که سیاست رسمی دولت و رئیس‌جمهوری چیز دیگری بوده

کاهش ۵ تا ۲۰ میلیون تومانی قیمت خودرو در بازار

همزمان با کاهش قیمت دلار بازار خرید و فروش خودرو نیز روند کاهشی قیمت‌ها را تجربه می‌کند، به نحوی که مشاهده قیمت انواع خودروهای داخلی و مونتاژی از کاهش ۵ تا ۲۰ میلیونی قیمت‌ها آن هم طی چند روز اخیر حکایت دارد.

به اعتقاد فعالان بازار خودرو، در دو هفته اخیر تاحدودی مشتریان به سمت خرید

محمدحسین علی‌اکبری

اقتصاد

✎ یکی از مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بود که انتقادات زیادی را به دنبال داشت. اطلاعاتی از جزئیات این مصوبه دارید؟

قبل از ورود به موضوع ارز ۴۲۰۰ تومانی باید توضیحاتی در این زمینه ارائه کنم. مفهوم اول به سیاست ارزی دولت برمی‌گردد و مفهوم دوم اعطای ارز ترجیحی است. اینها دو مساله متفاوت است. زمانی که دولت و مجلس در مورد اعطای ارز ترجیحی صحبت می‌کنند لزوماً تصمیمی در مورد سیاست ارزی کشور اتخاذ نمی‌کنند. به بیان دیگر آن چیزی که برای فعالان اقتصادی، بنیه تولیدی و سفره مصرفی مردم اهمیت ویژه‌ای دارد و می‌تواند موجب کاهش یا افزایش قدرت خرید همه خانوارها شود سیاست ارزی کشور است. اگر به‌عنوان مثال نرخ ارز بر پایه ۲۵ هزار تومان قرار داشته باشد اگر به ۳۵ هزار تومان یا بالعکس به ۱۵ هزار تومان برسد بر شاخص‌های تولید و سفره خانوار تأثیر مستقیمی دارد و این تصمیم ارتباطی با ارز ترجیحی ندارد. ممکن است دولت تصمیم بگیرد اساساً ارز ۴۲۰۰ تومانی نداشته باشد و سیاست ارزی درستش

باعث افزایش ارزش پول ملی شود و همین‌طور ارز ۴۲۰۰ تومانی را ادامه دهد، اما ارزش پول ملی کاهش داشته باشد. این مساله بسیار مهم است. متأسفانه جریان رسانه‌ای مشکوک در پی احیای این ایده در ذهن مخاطب است که حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی افزایش نرخ ارز را به دنبال دارد. حال آن‌که از لحاظ تخصصی این دو ارتباطی با هم ندارند. در سال ۹۲ طی چند روز مبنای این محاسباتی بودجه کشور دوبار افزایش یافت، اما در طول همان سال اتفاقی در نرخ ارز در بازار غیررسمی رخ نداد و سال با ثباتی بود. این نکته اولی بود که باید به آن اشاره می‌کردم و برای جامعه توضیح می‌دادم که اگر ارز ترجیحی در حال حذف است ارتباطی با نرخ بازار آزاد ندارد. این دونه بر اساس پارامترهای اقتصادی و به طبق تجربه‌های گذشته ارتباطی با هم ندارند و باید در دو حوزه

جداگانه مورد بررسی قرار گیرند. حذف ارز ترجیحی مستلزم تغییر نرخ در بازار غیررسمی نیست. حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نه‌تنها اثر افزایشده ندارد، بلکه موجب واقعی‌تر شدن طرف تقاضای ارزمی‌شود. باز هم تأکید می‌کنم حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی ارتباطی به سیاست ارزی کشور ندارد.

به‌عنوان یکی از اعضای تیم اقتصادی مجلس یازدهم باید تأکید کنم مجلس در فرآیند تصویب لایحه بودجه هیچ مصوبه‌ای یا هیچ علامتی مبنی بر افزایش نرخ ارز در بازار ندارد. به این جهت که نرخ ارز تعادلی در بازار از ایران اعدادی بسیار کمتر از نرخ ارز ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان که در لایحه بودجه قرار گرفته است.

✎ با این تفاسیر چرا نرخ ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان در لایحه